

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26. aprila 2016.godine
Br. ref.:RK931/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI119/15

Podnosilac

Borka Stevanović

**Ocena ustavnosti presude P. br. 47/015 Osnovnog suda u Peći – Ogranka
u Istoku, od 21. jula 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela gđa Borka Stefanović sa prebivalištem u Beogradu (u daljem tekstu: podnositeljka).

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda P. br. 47/015 Osnovnog suda u Peći – Ogranka u Istoku od 21. jula 2015. godine.
3. Ova presuda je uručena podnositeljki zahteva 22. avgusta 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke kojom je, navodno, došlo do povrede članova 32. [Pravo na Pravno Sredstvo] i 102.5 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava Republike Kosovo.
5. Ujedno, podnositeljka zahteva traži da Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) uvede privremenu meru i obustavi izvršenje osporene odluke, kao i da njen identitet ne bude javno objavljen.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 27. i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 54. i 55. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

7. Dana 14. decembra 2015. godine, podnositeljka je podnela zahtev Sudu.
8. Dana 6. novembra 2015. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Arta Rama-Hajrizi.
9. Dana 19. novembra 2015. godine, Sud je obavestio podnositeljku o registraciji zahteva i tražio da priloži popunjenu zvaničnu formu Ustavnog suda, Istog dana Sud je obavestio i Osnovni sud u Peći–Ogranak u Istoku o registraciji zahteva.
10. Dana 14. decembra 2015. godine, podnositeljka zahteva je Sudu priložila zvaničnu formu Ustavnog suda.
11. Dana 09. marta 2016. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu, u punom sastavu, za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Nakon smrti oca podnositeljke zahteva, pravni naslednici su pred Osnovnim Sudom u Peći–Ogrankom u Istoku pokrenuli postupak za utvrđivanje svojine na dve katastarske parcele br. 00730/1 i br. 00730/2, što je zaostavština njihovog pokojnog oca.

13. Dana 21. jula 2015. godine, Osnovni sud u Peći–Ogranak u Istoku je nakon sprovedenog postupka doneo presudu [P. br. 47/015] u kojoj je utvrđeno da svim pravnim naslednicima iz prvog naslednog reda pripada po 1/6 od katastarskih parcela br. 00730/1 i br. 00730/2.

Navodi podnosioca

14. Podnositeljka tvrdi da su zbog nedostatka pouke o pravnom leku u presudi P. br. 47/015 Osnovnog suda u Peći–Ogranka u Istoku povređena njena prava zagarantovana članovima 32. [Pravo na Pravno Sredstvo] i 102.5 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava Kosova.
15. Podnositeljka od Suda traži da uvede privremenu meru i obustavi izvršenje presude P. br. 47/015 Osnovnog suda u Peći–Ogranka u Istoku, kao i da njen identitet ne bude javno objavljen.
16. Podnositeljka od Suda, takođe, traži da njen identitet ne bude javno objavljen.

Relevantne zakonske odredbe

Zakon o parničnom postupku 2009/03-L-006

DAVANJE, PISMENA IZRADA I DOSTAVA PRESUDE

[...]

Član 160

160.1 Presuda pismeno sastavljena treba da sadrži: [...] uputstvo o pravu žalbe protiv presude.

Razlozi zbog kojih može da se pobije presuda

Član 182.

[...]

n) ukoliko presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati a posebno ukoliko je dispozitiv presude nerazumnjiv ili kontradiktoran, po sebi ili sa razlozima presude, ili ukoliko presuda nema uopšte razloga ili u njoj nisu uopšte navedeni razlozi odlučnih činjenica, ili su ti razlozi nejasni, ili kontradiktorni ili ukoliko o odlučnim činjenicama postoje protivrečnosti između onoga što se u razlogu presude navodi o sadržaju dokumenta ili zapisnika o podacima datim u postupku i samih tih dokumenata ili apisnika;

[...].

Postupak po žalbi

Član 185.

Žalba se podnosi sudu koji je doneo prvostepenu presudu u dovoljnom broju primeraka za sud i suparničke strane.

Prihvatljivost zahteva

17. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, određene Ustavom i dalje navedene u Zakonu i Poslovniku.
18. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:
„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
19. Sud se, takođe, poziva i na član 47. 2 Zakona, koji propisuje da:
„Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.
20. Štaviše, Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) (b) Poslovnika, koje predviđa da:
„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke“.
21. S tim u vezi, Sud podseća da podnositeljka zahteva navodi da je zbog nedostatka pouke o pravnom leku u osporenoj presudi Osnovnog suda u Peći–Ogranka u Istoku njoj uskraćeno pravo na žalbu, a samim tim i prava zagarantovana Ustavom.
22. Sud primećuje da podnositeljka zahteva nije izjavila žalbu ili zahtev za korigovanje presude sudu koji je doneo osporenu presudu, kao što je predviđeno Zakonom o parničnom postupku.
23. U tom smislu, Sud primećuje da podnositeljka zahteva nije iskoristila odgovarajuća pravna sredstva koja je imala na raspolaganju i stoga, nije uspela da ispoštuje forme propisane primenjivim zakonom na Kosovu. Pored toga, Sud takođe primećuje da podnositeljka zahteva nije učinila sve što bi se moglo razumno očekivati od nje u vezi sa iscrpljenjem pravnih sredstava (vidi slučaj: *D. H. i drugi protiv Česke Republike*, br. 57325/00, ESLJP, presuda od novembra 2007. godine, stav 116).
24. Sud smatra da, kako bi podnositeljka zahteva bila izuzeta od obaveze da iscrpi sva pravna sredstva koja su za nju obavezna, ona treba da pokaže: da je pravno sredstvo zaista iscrpljeno, da pravno sredstvo nije bilo odgovarajuće i efikasno u vezi sa njenim slučajem, i da su postojale posebne okolnosti za izuzimanje podnositeljke od zahteva da iscrpi sva pravna sredstva. Na osnovu dokumenata

koji se nalaze u zahtevu, ne postoji ništa što ukazuje na to da podnositeljka zahteva ispunjava uslove da bude izuzeta od iscrpljenja svih pravnih sredstava u njenu korist.

25. Sud, dalje, podseća da načelo supsidijarnosti zahteva da podnositeljka zahteva iscrpi sva pravna sredstva predviđena zakonom.
26. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povrede ustavnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera Ustava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti: *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O. Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, KI41/09, od 21. januara 2010. god., i vidi *mutatis mutandis*, ESLJP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. godine).
27. Shodno tome, Sud je stava da je zahtev podnositeljke preuranjen, zbog neiscrpljivanja svih raspoloživih pravnih sredstava, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 36 (1) (b) Poslovnika.
28. Stoga, proizilazi da je zahtev neprihvatljiv.

Zahtev za privremenom merom

29. Sud primećuje da podnositeljka u zahtevu traži da Sud uvede meru i obustavi izvršenje presude P. br. 47/015 Osnovnog suda u Peći–Ogranka u Istoku, sve dok se meritorno ne odluči o ovom zahtevu.
30. Kako bi odobrio privremenu meru, u skladu sa pravilom 55 (4 i 5) Poslovnika, Sud mora da utvrdi da:

“(a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala prima facie slučaj o merodavnosti predmeta i, ukoliko prihvatljivost još uvek nije utvrđena, prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta;

(b) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera je dokazala da će pretrpeti nepopravljivu štetu ukoliko se ne dozvoli privremena mera; ili

(c) je privremena mera u javnom interesu.

Ukoliko strana koja zahteva privremene mere nije pokazala potrebne prikaze, Veće za razmatranje treba da preporuči odbijanje zahteva.“

31. Kao što je prethodno zaključeno, zahtev je neprihvatljiv, te shodno tome zahtev za privremenom merom treba odbaciti.

Zahtev za neobjavlivanjem indentiteta

32. Što se tiče zahteva za neobjavlivanjem indentiteta, podnositeljka je tražila odobravanje ovakvog zahteva bez navođenja objašnjenja i izuzetnih razloga za ovim zahtevom.

33. Međutim, Sud odbacuje zahtev kao neosnovan, jer podnositeljka nije objasnila niti pratećom dokumentacijom argumentovala osnovanost svog zahteva.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 47. 2 Zakona i pravilom 36 (1) (b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 09. mart 2016. godine je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenom merom, kao neosnovan
- III. DA ODBIJE zahtev za neobjavljivanje identiteta, kao neosnovan
- IV. DA DOSTAVI ovu odluku stranama
- V. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 zakona i
- VI. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arteta Rama-Hajrizi